

Papers de treball

Els pressupostos generals de l'Estat per al 2004

Valèria Molina i Pacheco
DG Programació Econòmica

En aquest treball s'analitzen els pressupostos consolidats¹ de l'Estat per al 2004, que han estat elaborats a partir d'una previsió de creixement del PIB d'un 3% i que aproven una despesa total de 264.961,71 milions d'euros –un 2,4% més que l'any 2003– i uns ingressos no financers de 216.833,01 milions d'euros, un 5,2% més que l'any anterior. Com a novetat, els pressupostos de l'Estat per a l'any 2004 incorporen el nou model de finançament de les corporacions locals, que cedeix part de l'IRPF, de l'IVA i d'alguns impostos especials (alcohol, hidrocarburs i labors del tabac) a determinats municipis. De tota manera, s'estima que eliminant l'efecte dels canvis en el sistema de finançament de les administracions territorials el pressupost de despeses del subsector Estat hauria crescut un 3,9% en comptes d'un 2,4%. En termes monetaris, aquesta divergència equival, aproximadament, a uns 1.700 milions d'euros, xifra que implica menys d'un 0,8%

de les despeses no financeres del pressupost consolidat de l'Estat.

Els àmbits d'actuació que es prioritzen en els pressupostos generals de l'Estat per a l'any 2004 i que mostren les taxes de creixement més elevades són els mateixos de l'any 2003. Així, s'observa com les despeses en justícia i seguretat ciutadana i en institucions penitenciàries creixen un 7,5% i un 6%, respectivament; que la despesa social ho fa en un 6,8%, i que les actuacions inversores augmenten en un 6,6%.

Per capítols, els creixements més importants corresponen als actius financers (11,6%), a les compres de béns i serveis (7,9%), a les inversions reals (5,2%) i a les remuneracions de personal (5,1%). En sentit contrari, els capítols amb taxes de creixement negatives són el de passius financers i el d'interessos, que cauen un 10,7% i un 3,1%, respectivament.

Amb relació a la inversió real s'observa com tres quartes parts de la inversió es concentren en tan sols tres ministeris: Foment (32,9%), Medi Ambient (21,5%) i Defensa (19,8%). Respecte a la inversió,

1. Inclouen l'Estat, els organismes autònoms de l'Administració general de l'Estat i la Seguretat Social.

Quadre 1

Pressupostos generals de l'Estat per al 2004. Despeses consolidades. Classificació econòmica (MEUR)								
CAPÍTOLS	Estat	Organism. autònoms	Seguretat Social	Altres organism.	Transf. internes	Total consolidat	% s/ total	% var. 04-03
1. Remuneracions de personal	19.485,85	1.872,56	1.883,32	974,75		24.216,48	9,1	5,1
2. Compres de béns i serveis	2.739,75	1.934,02	1.485,69	352,91		6.512,37	2,5	7,9
3. Interessos	19.046,55	25,19	76,16	0,19		19.148,09	7,2	-3,1
4. Transferències corrents	58.859,29	28.486,76	77.611,66	4,47	14.231,30	150.730,88	56,9	4,9
5. Fons de contingència	2.345,20					2.345,20	0,9	2,4
OP. CORRENTS	102.476,64	32.318,53	81.056,83	1.332,32	14.231,30	202.953,02	76,6	4,2
6. Inversions reals	7.610,96	2.249,19	401,81	261,88		10.523,84	4,0	5,2
7. Transferències de capital	7.172,44	1.417,91	32,93	2,16	1.584,89	7.040,55	2,7	4,8
OPERACIONS DE CAPITAL	14.783,40	3.667,10	434,74	264,04	1.584,89	17.564,39	6,6	5,0
OP. NO FINANCERES	117.260,04	35.985,63	81.491,57	1.596,36	15.816,19	220.517,41	83,2	4,3
8. Actius financers	6.532,28	667,48	3.657,11	1,26		10.858,13	4,1	11,6
9. Passius financers	33.368,94	139,90	77,33			33.586,17	12,7	-10,7
OP. FINANCERES	39.901,22	807,38	3.734,44	1,26		44.444,30	16,8	-6,1
TOTAL	157.161,26	36.793,01	85.226,01	1.597,62	15.816,19	264.961,71	100,0	2,4

Font: Pressupostos generals de l'Estat per al 2004.

Quadre 2

Pressupostos generals de l'Estat per al 2004. Ingressos consolidats. Classificació econòmica (MEUR)								
CAPÍTOLS	Estat	Organism. autònoms	Seguretat Social	Altres organism.	Transf. internes	Total consolidat	% s/ total	% var. 04-03
1. Impostos directes	58.087,36	18.827,52	76.404,10			153.318,98	70,1	6,1
2. Impostos indirectes	39.836,00					39.836,00	18,2	5,6
3. Taxes, preus públics i altres ingressos	2.874,08	1.026,73	439,50	70,30		4.410,61	2,0	2,4
4. Transferències corrents	5.479,97	9.734,15	7.467,99	1.205,15	14.231,30	9.655,96	4,4	0,8
5. Ingressos patrimonials	2.627,40	2.956,27	635,03	16,61		6.235,31	2,9	-5,8
OPERACIONS CORRENTS	108.904,81	32.544,67	84.946,62	1.292,06	14.231,30	213.456,86	97,7	5,3
6. Alienació d'inversions reals	64,63	469,43	0,40			534,46	0,2	7,2
7. Transferències de capital	1.526,76	2.586,50	70,95	242,37	1.584,89	2.841,69	1,3	2,5
OPERACIONS DE CAPITAL	1.591,39	3.055,93	71,35	242,37	1.584,89	3.376,15	1,5	3,2
OPERACIONS NO FINANCERES	110.496,20	35.600,60	85.017,97	1.534,43	15.816,19	216.833,01	99,2	5,2
8. Actius financers	457,84	1.001,15	208,03	63,19		1.730,21	0,8	13,3
TOTAL INGRESSOS	110.954,04	36.601,75	85.226,00	1.597,62	15.816,19	218.563,22	100,0	5,3
Necessitat d'endeutament	-46.207,22	-191,27				-46.398,49		
TOTAL	157.161,26	36.793,02	85.226,00	1.597,62	15.816,19	264.961,71		

Font: Pressupostos generals de l'Estat per al 2004.

l'estudi destina un apartat a analitzar la inversió real que l'Administració central de l'Estat i els seus organismes i empreses públiques preveuen realitzar a Catalunya durant l'any 2004. Segons les dades presentades, la inversió real a Catalunya serà de 2.740,21 milions, amb un creixement d'un 7,2% respecte a l'any 2003, dos punt per sota de la taxa corresponent a la mitjana de la inversió regionalitzada al conjunt de l'Estat (9,2%). En valors absoluts, Catalunya, amb un 15,6% de la inversió regionalitzada, ocupa la segona posició al darrera de Madrid (18,3%) i per davant d'Andalusia (14,7%). Tanmateix, en termes per càpita el rànquing canvia substancialment i Catalunya, que se situa a la mitjana estatal, ocupa la desena posició.

Pel que fa als ingressos, la classificació econòmica mostra que els recursos provinents dels tributs i de les cotitzacions socials són els més importants, amb un 89,1% dels ingressos no financers. En relació amb l'any 2003, els impostos directes creixen un 6,1% i els indirectes ho fan en un 5,6%. Altres epí-

grafs que tenen un creixement destacat, tot i que en termes absoluts la seva importància és poc significativa, són els actius financers, amb un 13,3%, i l'alienació d'inversions reals, amb un 7,2%. Dins dels impostos directes, els increments més importants corresponen a l'impost de societats (14,3%) i a les cotitzacions socials (6,7%); aquest darrer s'explica per l'augment del nombre de treballadors afiliats i per l'elevació de les bases mínimes de cotització. Pel que fa als impostos indirectes, l'import més elevat (27.490 milions d'euros) correspon a l'IVA, que creix un 6,8%.

Finalment, el treball fa una breu referència a l'evolució dels pressupostos consolidats de l'Estat, que posa de manifest la pèrdua de pes dels impostos indirectes dins dels ingressos no financers, l'augment dels impostos directes i la davallada de les despeses de funcionament (que cauen des d'un 22% fins a un 13,9% de les despeses no financeres) a causa del procés de traspàs de serveis a les comunitats autònomes.